

Svar på skriftligt spørgsmål om transport av farliga ämnen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 406/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Seppo Eskelinen /sd:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att transporter av farliga ämnen och därmed försörjningsberedskapen kan tryggas på Niirala bangård även framöver?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Järnvägstransporter av farliga ämnen över gränsen är även fortsättningsvis möjliga i Niirala i Tohmajärvi om gränserna är öppna. Dessutom är det möjligt att tillfälligt förvara farliga ämnen i Niirala, även om Niirala trafikplats (bangård) inte anges i bilagan till inrikesministeriets förordning om externa räddningsplaner.

Inrikesministeriet har med stöd av 48 § i räddningslagen (379/2011) utfärdat en förordning om externa räddningsplaner (1286/2019). Objekt som kräver en extern räddningsplan är objekt som medför särskild risk. Syftet är att säkerställa ett effektivt förebyggande av storolyckor och minimera skador i områden med risk för storolyckor. I bilagan till förordningen finns en förteckning över de trafikplatser som används för transport av farliga ämnen och som ska ha en extern räddningsplan enligt räddningslagen. Planen innehåller bland annat åtgärder för att begränsa och hantera storolyckor och följderna av dem så effektivt som möjligt.

Bilagan till förordningen om externa räddningsplaner ska vara uppdaterad. Den 11 december 2025 utfärdade inrikesministeriet en förordning om ändring av förordningen och bilagan. Förordningen träder i kraft den 1 januari 2026. I ändringen av förordningen har Niirala trafikplats (Niirala bangård) strukits i bilagan till förordningen. I Niirala har inga TFÄ-järnvägstransporter förekommit på grund av Rysslands anfallskrig och stängningen av östgränsen. Niirala har inte längre varit ett objekt som medför risk för storolyckor. Att upprätthålla statusen som objekt som medför risk för storolyckor tar dock personalresurser i anspråk och kräver beredskapsåtgärder för risk för storolyckor av såväl räddningsverket som bannätsförvaltarna, Trafikledsverket och aktörerna på bangården. Om transporterna och transportvolymerna återupptas kommer situationen i Niirala att omprövas.

Lagen om transport av farliga ämnen (541/2023), som hör till kommunikationsministeriets verksamhetsområde, och den förordning som utfärdats med stöd av lagen samt Transport- och kommunikationsverkets bestämmelser tillämpas på förberedelse inför och utförande av transporter av farliga ämnen (TFÄ) samt på säkerställande av transportsäkerhet och skydd av transporter. Syftet med dessa krav är att förebygga och motverka skador och faror som orsakas av transport av farliga ämnen och att minska följderna av eventuella olyckor. Bestämmelserna innehåller också krav på tillfällig förvaring i bannätet av ämnen i en TFÄ. Bestämmelser om villkoren och kraven för tillfällig förvaring enligt TFÄ-lagen, exempelvis om en intern räddningsplan och en ansvarig person för tillfällig förvaring, finns i TFÄ-lagen och statsrådets förordning om transport av farliga ämnen (925/2023) som utfärdats med stöd av TFÄ-lagen. En intern räddningsplan upprättas för en plats i bannätet där vagnar som innehåller farliga ämnen lastas eller lossas. Den interna räddningsplanen ska innehålla bland annat de åtgärder som ska vidtas för att kontrollera olyckan och begränsa följderna av den samt hur samordningen av denna verksamhet med räddningsmyndigheten ska ske.

Om gränserna öppnas i något skede kommer ändringen av inrikesministeriets förordning inte att påverka eventuella kommande transporter av farliga ämnen över gränsen. Ändringen av förordningen hindrar inte tillfällig förvaring i Niirala enligt TFÄ-lagen. Den tillfälliga förvaringen påverkas av huruvida TFÄ-kraven uppfylls. Trafikledsverket har beslutat att Niirala bibehålls som plats för tillfällig förvaring enligt 30 § i TFÄ-lagen. På detta sätt upprätthålls regionens beredskap för TFÄ-verksamhet och försörjningsberedskap.

Helsingfors 12.12.2025

Kommunikationsminister Lulu Ranne